

PLAN OCHRONY PARKU KULTUROWEGO KAZIMIERZ ZE STRADOMIEM W KRAKOWIE

ETAP I ANALIZA WIDOKOWA

DR N. HUM., MGR INŻ. ARCH. JERZY WOWCZAK

DR ANDRZEJ SIWEK

DR HAB. INŻ. ARCH. URSZULA FORCZEK-BRATANIEC, PROF. PK

MGR INŻ. ARCH. KRAJ. ALEKSANDRA RYKACZEWSKA

DR HAB. INŻ. ARCH. ZBIGNIEW MYCZKOWSKI, PROF. PK

KRAKÓW 2019

Zawartość opracowania

Część opisowa

1. Analiza zdjęć historycznych
2. Analiza ekspozycji biernej
3. Analiza ekspozycji czynnej
4. Panoramy reprezentatywne dla poszczególnych zespołów wewnątrz ZWAK

Część rysunkowa:

PLANSZA Analiza uwarunkowań widokowych

PLANSZA Analiza ekspozycji biernej - ekspozycja rzeczywista

Podstawa i cel opracowania

Przedmiotem opracowania jest projekt planu ochrony Parku Kulturowego pn. „Plan ochrony Parku Kulturowego Kazimierz ze Stradomiem w Krakowie”. Obowiązek sporządzenia planu ochrony dla parków kulturowych wynika z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 2067).

Projekt planu ochrony ma na celu uszczegółowienie i rozwinięcie zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na obszarze Kazimierza i Stradomia w Krakowie, planowanych do objęcia szczególną ochroną w formie parku kulturowego. Przeważający teren Kazimierza i Stradomia położony jest na obszarze, który został objęty wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz wchodzi w skład historycznego zespołu miasta, uznanego zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 8 września 1994 r. za Pomnik Historii (Monitor Polski z 1994 r. Nr 50 poz. 418). Układ urbanistyczny Kazimierza i Stradomia jest wpisany do rejestru zabytków pod dwoma wpisami (A-12 oraz A-1273/M). Przedmiotem ochrony będzie krajobraz, rozumiany jako fizjonomia kulturowego i przyrodniczego środowiska oraz jako synteza wszystkich procesów, rozgrywających się na tym terenie w perspektywie historycznej, kształtujących jego współczesność i przyszłość. Opracowanie będzie zapisem optymalizacji procesów, kształtujących krajobraz obszaru, planowanego do objęcia parkiem kulturowym. W szczególności opracowanie winno stanowić zapis diagnozy oraz prognozy dynamicznego kształtowania tegoż krajobrazu.

Projekt planu ochrony sporządzony został na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa w oparciu o materiały:

1. Mapa ortofotograficzna,
2. Numeryczny model pokrycia terenu,
3. Dane z Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej,
4. Zdjęcia i analizy widokowe wykonane na terenie opracowania,
5. Materiały i zdjęcia historyczne.

1. Analiza zdjęć historycznych

Analiza zdjęć historycznych przedstawia zestaw zdjęć dawnych i współczesnych wykonanych na podstawie materiałów archiwalnych. W terenie odszukano miejsca zapisane w ikonografii historycznej i sporządzono zapis współczesny umożliwiający porównanie widoków. Materiał ten składa się z mapy i zestawu zdjęć. Numeracja zdjęć odpowiada numeracji na mapie i umożliwia lokalizację zdjęcia i zapoznanie się ze stanem dawnym i stanem obecnym wybranego miejsca. Baza zdjęć została zapisana w formie elektronicznej.

Ryc. 1. Mapa lokalizacji zdjęć historycznych

KRAKÓW

dawniej

dzisiaj

H1

H2

H3

H4

H5

H6

H7

H8

H9

H10

H11

H12

H13

H14

2. Analiza ekspozycji biernej

Najważniejsze widoki na Kazimierz i Stradom z zewnątrz.
Skala makro-krajobrazowa, skala mezo-krajobrazowa

Ryc. 2. Mapa lokalizacji punktów widokowych zewnętrznych

3. Analiza ekspozycji czynnej

Punkty widokowe

Punkty kluczowe - wieloplanowe widoki przedstawiające najważniejsze obiekty Kazimierza i Stradomia (mezo). Najważniejsze punkty panoramiczne

Punkty charakterystyczne - widoki o mniejszym zasięgu, o dużym znaczeniu lokalnym

Punkty uzupełniające - piękne ujęcia głównie wertykalne ukazujące zabytki Kazimierza i Stradomia w nieoczywistych odsłonach

Ciągi widokowe

Ciągi kluczowe (trasy) –ciągi widokowe kreujące najpiękniejsze sekwencje wnętrza ukazujące wybitne walory kompozycyjne struktury urbanistycznej.

Ciągi charakterystyczne – główne trasy ukazujące najważniejsze zabytki miasta

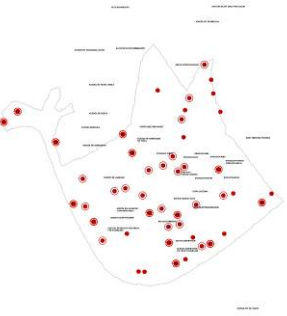
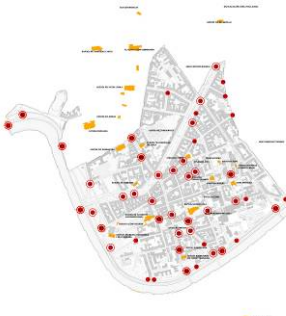
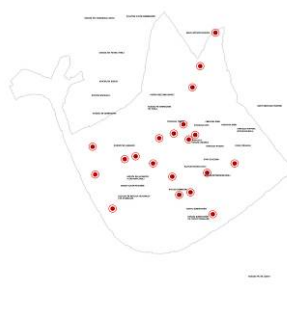
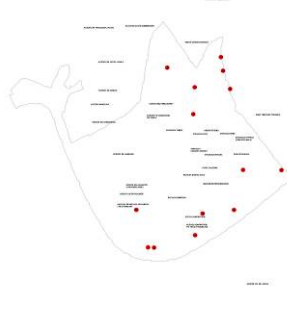
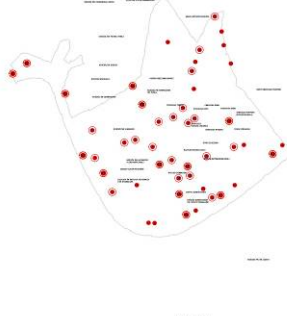
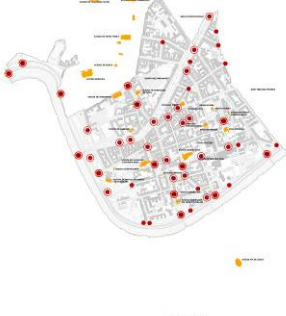
Ciągi uzupełniające – pozostałe ulice i trasy w obrębie granic opracowania

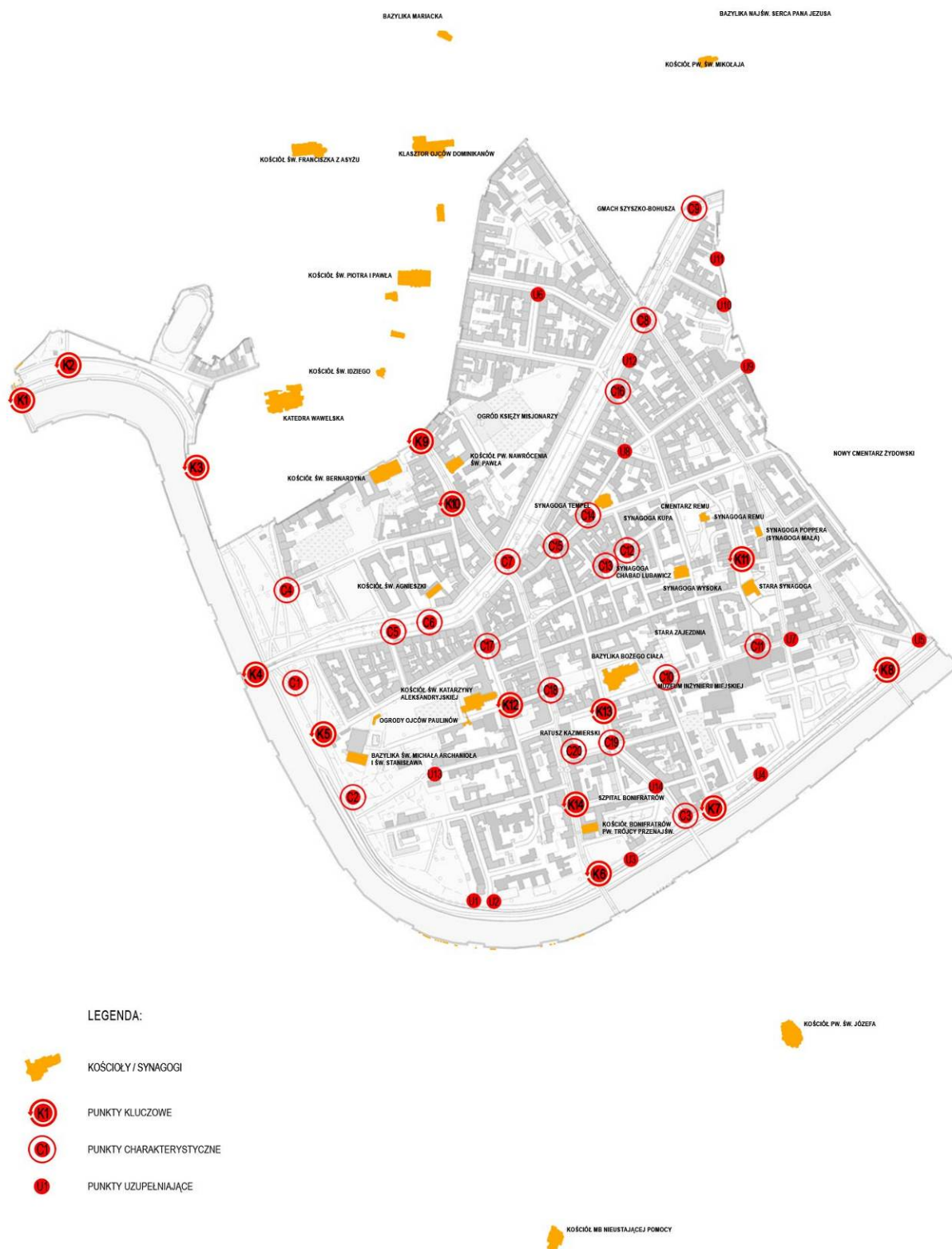
Osie widokowe

Osie kluczowe – wieloplanowe osie widokowe o skali makro-krajobrazowej i mezo-krajobrazowej

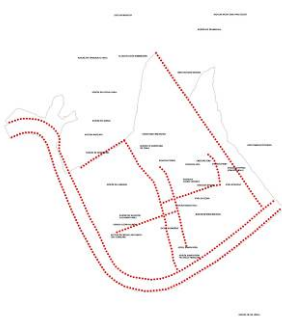
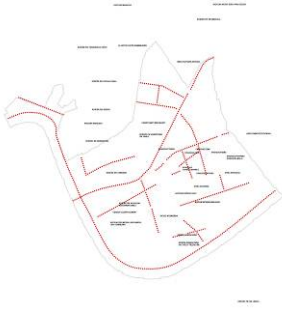
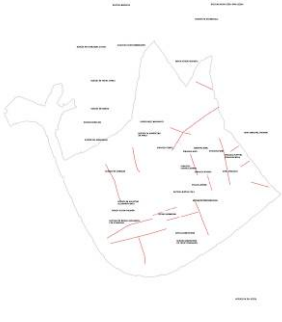
Osie charakterystyczne – osie o mniejszym zasięgu głównie w skali mezo-krajobrazowej skierowane na najważniejsze dominanty

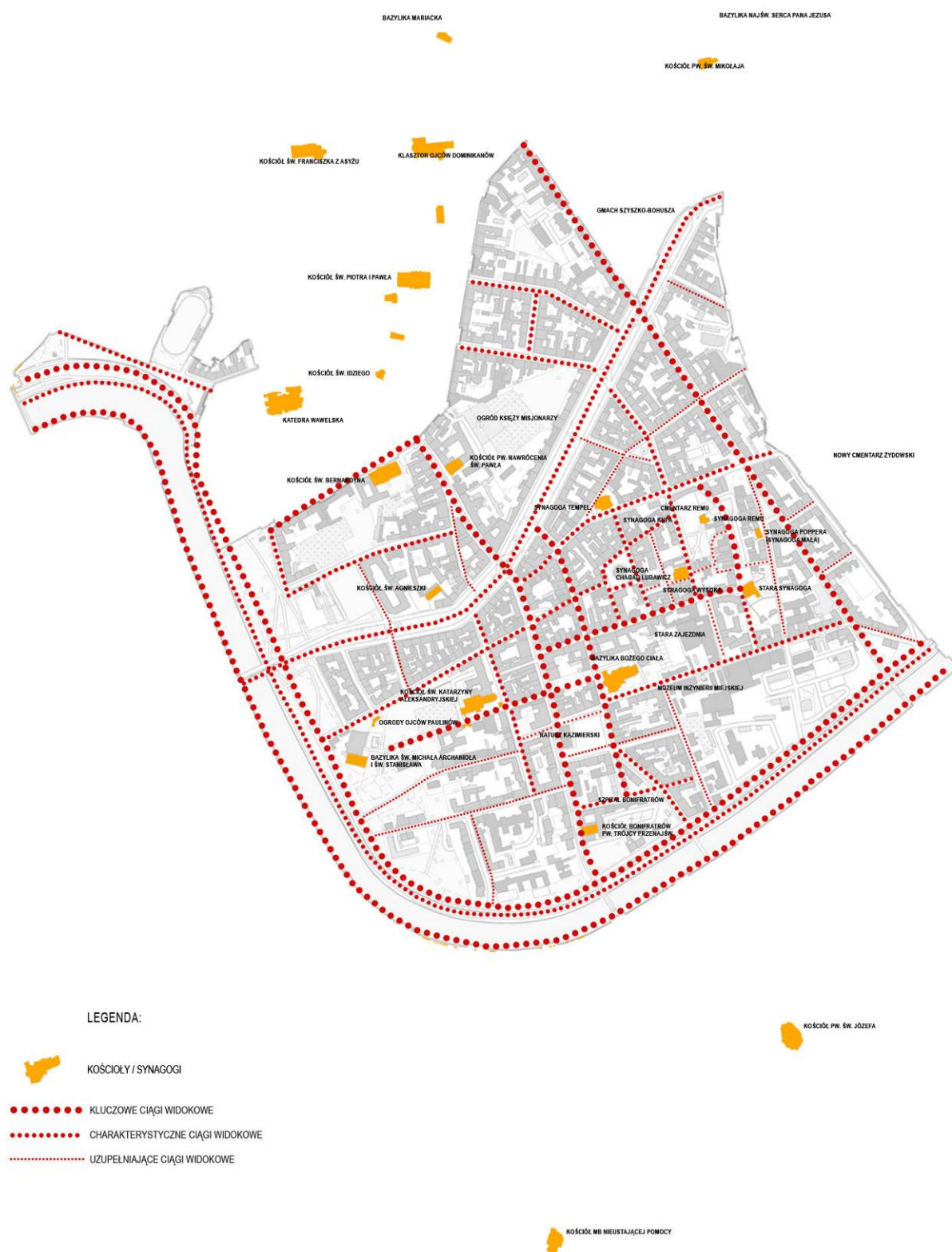
Osie uzupełniające – nieoczywiste malownicze osie o zasięgu w skali mikro-krajobrazowej

EKSPOZYCJA CZYNNA –		PUNKTY WIDOKOWE	
ELEMENTY EKSPOZYCJI	SCHEMAT	MAPA	SPIS PUNKTÓW
PUNKTY KLUCZOWE WIELOPLANOWE WIDOKI PRZEDSTAWIAJĄCE NAJWAŻNIEJSZE OBIEKTY KAZIMIERZA I STRADOMIA			1. BULWAR CZERWIŃSKI / MOST DĘBNICKI 2. BULWAR CZERWIŃSKI 3. ALEJA GWIAZD 4. MOST GRUNWALDZKI 5. UL. PAULIŃSKA / BAZYLIKA ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA I ŚW. STANISŁAWA 6. UL. KRAKOWSKA / UL. RYBAKI / UL. PODGÓRSKA 7. UL. PODGÓRSKA / UL. GAZOWA 8. MOST POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH 9. UL. STRADOMSKA / UL. BERNARDYŃSKA / UL. ŚW. GERTRUDY 10. UL. STRADOMSKA / UL. SW. AGNIESZKI 11. UL. SZEROKA 12. UL. AUGUSTIAŃSKA / UL. SKAŁĘCZNA 13. PLAC WOLNICA 14. UL. KRAKOWSKA / UL. TRYNITARSKA
PUNKTY CHARAKTERYSTYCZNE - WIDOKI O MNIEJSZYM ZASIĘGU			1. BULWAR KURLANDZKI 2. BULWAR INFLANCKI 3. UL. MOSTOWA / UL. PODGÓRSKA / KŁADKA OJCA BERNATKA 4. UL. KOLETEK / UL. SMOCZA 5. UL. DIETLA / UL. ELIZY ORZESZKOWEJ 6. UL. DIETLA 7. UL. DIETLA / UL. KRAKOWSKA 8. UL. DIETLA / UL. STAROWIŚLNA 9. UL. DIETLA / UL. WIELOPOLE 10. UL. WAWRZYŃCA / UL. GAZOWA 11. UL. WAWRZYŃCA 12. PLAC NOWY / UL. ESTERY / UL. WARSZAUERA 13. PLAC NOWY 14. UL. MIODOWA / UL. PODBRZEZIE 15. UL. MIODOWA / UL. BOŻEGO CIAŁA 16. UL. DIETLA / UL. SW. SEBASTIANA 17. UL. PAULIŃSKA / UL. AUGUSTIAŃSKA 18. UL. AUGUSTIAŃSKA / UL. SKAŁĘCZNA 19. PLAC WOLNICA / UL. BONIFRATERSKA / UL. MOSTOWA / UL. BOCHEŃSKA 20. PLAC WOLNICA / UL. KRAKOWSKA
PUNKTY UZUPEŁNIAJĄCE - PIĘKNE UJĘCIA GŁÓWNIEMIE WERTYKALNE UKAZUJĄCE ZABYTKI KRAKOWA W NIEOCZYWISTYCH ODSKŁONACH			1. BULWAR INFLANCKI 2. UL. WIETORA / UL. RYBAKI 3. UL. PODGÓRSKA 4. UL. PODGÓRSKA 5. UL. PODGÓRSKA / MOST POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH 6. UL. SAREGO / UL. BOGUSŁAWSKIEGO 7. UL. DAJWÓR / UL. WAWRZYŃCA 8. UL. BRZOSOWA / UL. JOSELEWICZ 9. UL. JOSELEWICZA 10. UL. WRZESIŃSKA 11. UL. WRZESIŃSKA 12. UL. DIETLA 13. UL. SKAŁĘCZNA 14. UL. TRYNITARSKA
ZESTAWIENIE			

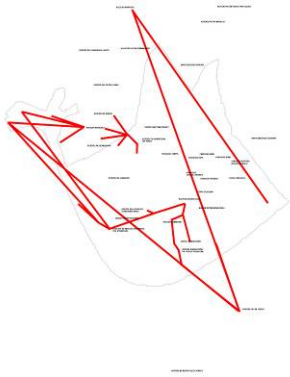
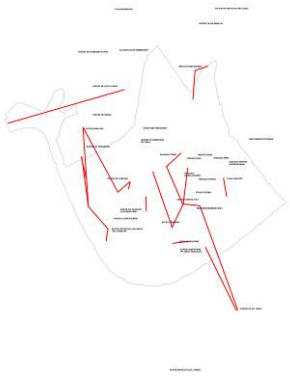

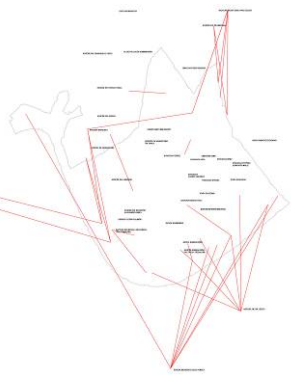
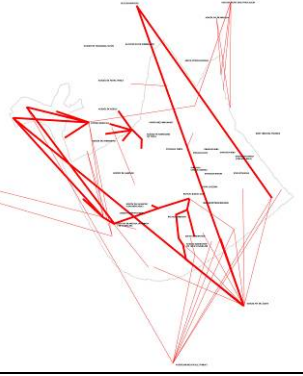
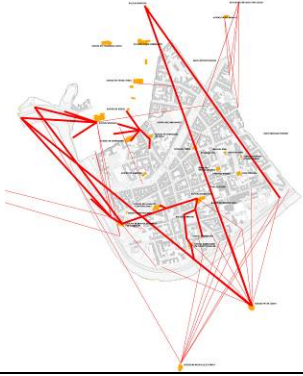
Ryc. 3. Mapa lokalizacji punktów widokowych kluczowych, charakterystycznych i uzupełniających

EKSPozyCJA CZYNNa –		CIĄGI WIDOKOWE	
ELEMENTY EKSPozyCJI	SCHEMAT	MAPA	SPIS CIĄGÓW
CIĄGI KLUCZOWE (TRASY) –CIĄGI WIDOKOWE KREUJĄCE NAJPIĘKNIEJSZE SEKWENCJE WNĘTRZ UKAZUJĄCE WYBITNE WALORY KOMPOZYCYJNE STRUKTURY URBANISTYCZNEJ KAZIMIERZA I STRADOMIA			1. BULWARY WIŚLANE 2. WIŚŁA 3. UL. BERNARDYŃSKA 4. UL. SKAŁĘCZNA 5. UL. JÓZEFA 6. UL. STAROWIŚLNA 7. UL. SZEROKA 8. UL. BOŻEGO CIAŁA 9. UL. STRADOMSKA – UL. KRAKOWSKA
CIĄGI CHARAKTERYSTYCZNE – GŁÓWNE TRASY PRZECINAJĄCE RYNEK GŁÓWNY UKAZUJĄCE NAJWAŻNIEJSZE ZABYTKI MIASTA			1. UL. POWIŚLE 2. BULWAR CZERWIŃSKI – BULWAR KURLANDZKI 3. UL. SMOCZA – UL. KOLETEK 4. UL. DIETLA 5. UL. PAULIŃSKA 6. UL. AUGUSTIAŃSKA 7. UL. TRYNITARSKA 8. UL. MOSTOWA 9. UL. ŚW. WAWRZYŃCA 10. UL. BARTOSZA 11. UL. JAKUBA 12. UL. WARSZAUERA 13. UL. MEISELSA 14. UL. SAREGO 15. UL. ŚW. SEBASTIANA 16. UL. BOGUSŁAWSKIEGO
CIĄGI UZUPEŁNIAJCE – POZOSTAŁE ULICE I TRASY W OBRĘBIE GRANIC OPRACOWANIA			1. UL. WRZESIŃSKA 2. UL. BRZozOWA 3. UL. SUKIENNICZA 4. UL. ŚW. AGNIESZKI 5. UL. PIEKARSKA 6. UL. SKAWIŃSKA 7. UL. WIETORA 8. UL. BOCZEŃSKA – PLAC WOLNICA 9. UL. GAZOWA 10. UL. ŚW. WAWRZYŃCA 11. UL. PRZEMYSKA 12. UL. RZESZOWSKA 13. UL. DAJWÓR 14. UL. KUPA
ZESTAWIENIE			

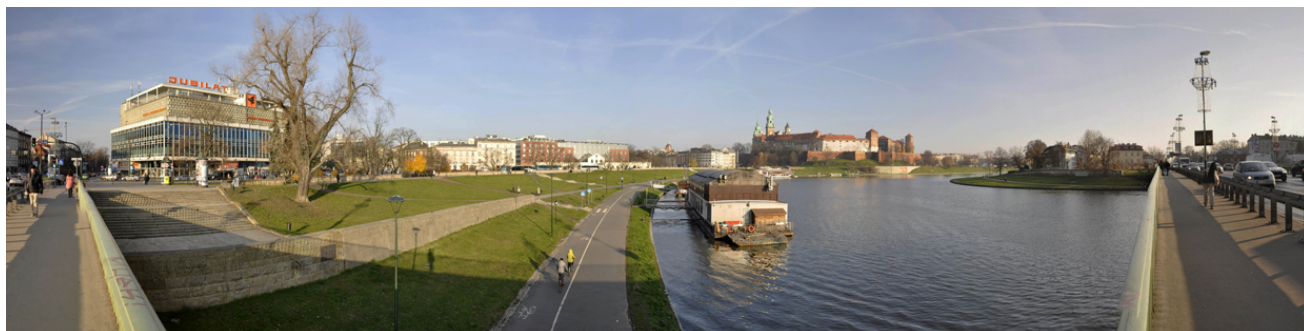
Ryc. 4. Mapa lokalizacji ciągów widokowych kluczowych, charakterystycznych i uzupełniających

EKSPOZYCJA CZYNNA –		OSIE WIDOKOWE	
ELEMENTY EKSPOZYCJI	SCHEMAT	MAPA	SPIS OSI
OSIE KLUCZOWE – WIELOPLANOWE OSIE PRZEKROJOWE O SKALI MAKRO I MEZO			1. KOŚCIÓŁ MARIACKI – KOŚCIÓŁ ŚW. JÓZEFA 2. K1 – WAWEL 3. K1 – KOŚCIÓŁ ŚW. JÓZEFA 4. K2 – WAWEL 5. K3 – WAWEL 6. K4 – BAZYLIKA ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA I ŚW. STANISŁAWA 7. K5 – BAZYLIKA ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA I ŚW. STANISŁAWA 8. K6 – KOŚCIÓŁ ŚW. JÓZEFA 9. K6 – KOŚCIÓŁ BONIFRATRÓW 10. K7 – KOŚCIÓŁ ŚW. JÓZEFA 11. K8 – BAZYLIKA MARIACKA 12. K9 – KOŚCIÓŁ ŚW. IDZIEGO 13. K9 – WAWEL 14. K9 – BASZTA SANDOMIERSKA 15. K9 – KOŚCIÓŁ ŚW. BERNARDYNA 16. K9 – KOŚCIÓŁ PW. NAWRÓCENIA ŚW. PAWŁA 17. K10 – KOŚCIÓŁ PW. NAWRÓCENIA ŚW. PAWŁA 18. K12 – KOŚCIÓŁ ŚW. KATARZYNY 19. K12 – BAZYLIKA ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA I ŚW. STANISŁAWA 20. K12 – BAZYLIKA MOŻEGO CIAŁA 21. K13 – BAZYLIKA BOŻEGO CIAŁA 22. K13 – RATUSZ KAZIMIERSKI 23. K13 – SZPITAL BONIFRATRÓW 24. K14 – RATUSZ KAZIMIERSKI 25. K14 – KOŚCIÓŁ BONIFRATRÓW 26. K15 – WAWEL 27. K15 – BAZYLIKA ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA I ŚW. STANISŁAWA
OSIE CHARAKTERYSTYCZNE – OSIE O MNIEJSZYM ZASIĘGU GŁÓWNIEM W SKALI MEZO SKIEROWANE NA NAJWAŻNIEJSZE DOMINANTY			1. K1 – KOŚCIÓŁ ŚW. PIOTRA I PAWŁA 2. C1 – BAZYLIKA ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA I ŚW. STANISŁAWA 3. C1 – BASZTA SANDOMIERSKA 4. C2 – BAZYLIKA ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA I ŚW. 5. C3 – KOŚCIÓŁ ŚW. JÓZEFA 6. C4 – KATEDRA WAWELSKA 7. C5 – KATEDRA WAWELSKA 8. C5 – KOŚCIÓŁ ŚW. AGNIESZKI 9. C6 – KOŚCIÓŁ ŚW. AGNIESZKI 10. C8 – GMACH SZYSZKO BOHUSZA 11. C9 – GMACH SZYSZKO BOHUSZA 12. C10 – KOŚCIÓŁ ŚW. JÓZEFA 13. C11 – STARA SYNAGOGA 14. C12 – BAZYLIKA BOŻEGO CIAŁA 15. C18 – RATUSZ KAZIMIERSKI 16. C20 – RATUSZ KAZIMIERSKI 17. C20 – BAZYLIKA BOŻEGO CIAŁA

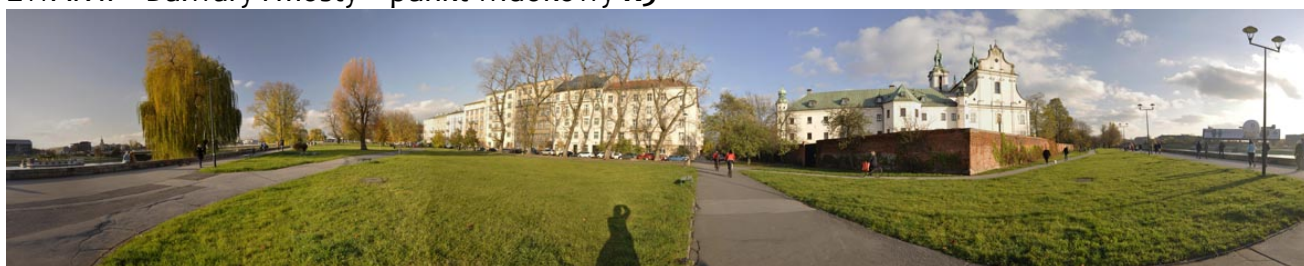
OSIE UZUPEŁNIAJĄCE – NIEOCZYWISTE MALOWNICZE OSIE O ZASIĘGU W SKALI MIKRO			1. U1 - BAZYLIKA ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA I ŚW. STANISŁAWA 2. U2 – KOŚCIÓŁ ŚW. JÓZEFA 3. U3 – SZPITAL BONIFRATRÓW 4. U3 – KOŚCIÓŁ BONIFRATRÓW 5. U3 – KOŚCIÓŁ ŚW. JÓZEFA 6. U3 – KOŚCIÓŁ MB NIEUSTAJĄCEJ POMOCY 7. U4 – KOŚCIÓŁ ŚW. JÓZEFA 8. U4 – KOŚCIÓŁ MB NIEUSTAJĄCEJ POMOCY 9. U4 – BAZYLIKA BOŻEGO CIAŁA 10. U4 – KOŚCIÓŁ ŚW. JÓZEFA 11. U5 – KOŚCIÓŁ MB NIEUSTAJĄCEJ POMOCY 12. U7 – KOŚCIÓŁ ŚW. JÓZEFA 13. U6 – KOŚCIÓŁ ŚW. PIOTRA I PAWŁA 14. U8 – SYNAGOGA TEMPEL 15. U9 - BAZYLIKA NAJŚW. SERCA PANA JEZUSA 16. U10 - BAZYLIKA NAJŚW. SERCA PANA JEZUSA 17. U11 - BAZYLIKA NAJŚW. SERCA PANA JEZUSA 18. U11 – KOŚCIÓŁ PW ŚW. MIKOŁAJA 19. C8 - BAZYLIKA NAJŚW. SERCA PANA JEZUSA 20. U12 – KATEDRA WAWELSKA 21. C6 – WAWEL 22. K5 – KATEDRA WAWELSKA 23. K5 – BASZTA SANDOMIERSKA 24. K5 – KOPIEC KOŚCIUSZKI 25. C2 – KOPIEC KOŚCIUSZKI 26. K8 – KOŚCIÓŁ ŚW. JÓZEFA 27. K8 - KOŚCIÓŁ MB NIEUSTAJĄCEJ POMOCY 28. K15 - KOŚCIÓŁ MB NIEUSTAJĄCEJ POMOCY
ZESTAWIENIE			

4. Panoramy reprezentatywne dla poszczególnych zespołów wewnątrz ZWAK:

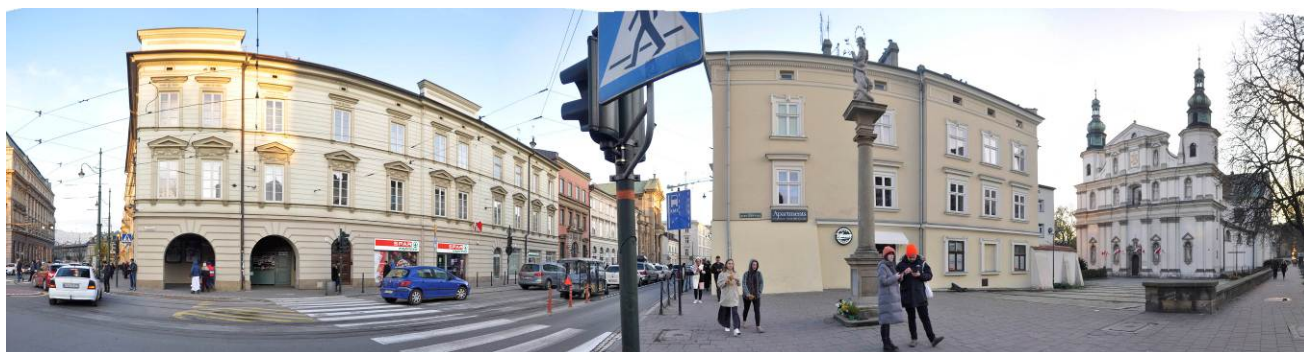
ZWAK I – Port na Wiśle – punkt widokowy K2

ZWAK II – Bulwary i mosty – punkt widokowy K5

ZWAK III – Stradom – punkt widokowy K9

ZWAK IV – Łąka św. Sebastiana – punkt widokowy **U6**

ZWAK V – Planty Dietlowskie – punkt widokowy **C8**

Planty Dietlowskie – punkt widokowy **C16**

ZWAK VI – Planty Dajwór – punkt widokowy **K8**

ZWAK VII – Opium Judaeorum– punkt widokowy **K11**

ZWAK VIII – Kwadrat św. Wawrzyńca – punkt widokowy **C10**

ZWAK X – Kazimierz – punkt widokowy **K13**

